

Op te bergen
in de band van
6 en 7 november 2001

***Statenstuk* 878**

Structurele subsidie Stichting Theaterwerkplaats Het Hek (Voorstel w. Najaarsnota 2001)

Advies: ter behandeling in de Statencommissie Cultuur en Welzijn op
17 oktober 2001

B-stuk

Behandeld door de heer S. Vos, telefoonnummer (0592) 365609
Portefeuillehouder: mevrouw M.W. Brink-Massier

Inleiding

Theaterwerkplaats Het Hek te Ekehaar is sinds 1992 als amateurtheatercentrum actief en heet sedert 1993 officieel Stichting Theaterwerkplaats Het Hek (Het Hek). Eind jaren negentig is de theaterboerderij ingrijpend verbouwd met steun van het Landbouwfonds, de gemeente Aa en Hunze en de provincie. Inmiddels heeft de stichting ambitieuze toekomstplannen en vraagt ze een structurele subsidie van de provincie om de overheadkosten op te vangen en hun plannen aldus te kunnen realiseren.

Het Hek heeft een bestuurlijke verandering doorgemaakt en wil nu met veel elan voortvarend te werk gaan. Het bestuur heeft bij ons college zijn (hier bijgevoegde) Beleidsplan 2001-2004, Hekwerk, ingediend. Hieruit blijkt dat Het Hek zich wil ontwikkelen tot een belangrijk podium op het gebied van het amateurtheater met als doel een theaterwerkplaats en theatercentrum te zijn dat open, dynamisch en laagdrempelig is. Een theaterboerderij die zich richt op theaterervaringen van een aantrekkelijk, authentiek, avontuurlijk, kwalitatief-inhoudelijk amateur- en semi-professioneel gehalte. Deze dienen plaats te hebben op non-profitbasis en worden afgestemd op een breed cultuurbereik in de provincie Drenthe met uitstraling naar Noordoost-Nederland. Daarbij wordt eveneens de aandacht gericht op de regio en de vestigingsgemeente Aa en Hunze.

Het amateurtheater in Nederland leeft en is in ontwikkeling. Het Hek gaat daarin mee. Dat schept enerzijds mogelijkheden, maar anderzijds ook problemen:

- het wordt steeds lastiger gekwalificeerde vrijwilligers te vinden en in te zetten;
- een hogere organisatiegraad wordt vereist en dat kost meer geld;
- de kosten in facilitaire en technische voorzieningen worden steeds hoger.

De doelstellingen van Het Hek zijn: zich in artistiek opzicht beter en meer te profileren. Het rendement moet omhoog: meer producties, meer voorstellingen en meer publiek. Daarnaast moet ook de zakelijke kant meegroeien.

Bestuurlijk heeft een reorganisatie plaatsgevonden om tot een goed artistiek beleid te komen, waarbij het bestuur de randvoorwaarden schept en de artistieke leiding haar werk kan verrichten.

Het Hek kent en/of streeft naar de volgende activiteiten:

- jeugd- en gezinstheater: eigen en aangekochte producties;
- jongerentheater: twee à drie eigen producties met een belangrijke educatieve functie;
- (volwassenen)theater: een winter- en zomerproductie, plus wellicht nog een derde productie;
- circuittheater en aankoopproducties: plusminus acht voorstellingen per jaar;
- literair-muzikale matineeën: vier à vijf matineeën per jaar;
- "Het Hek geeft een plek", waarbij amateurtheatergroepen de mogelijkheid krijgen op te treden in de theaterboerderij;
- workshops en acteursstudio's ter stimulering van spelers en theaterondersteuners.

Het Hek vraagt van de provincie en de gemeente Aa en Hunze een structurele subsidie van in totaal f 75.000,-/€ 34.033,52¹, een basisinvestering om als theaterwerkplaats goed te kunnen functioneren. In totaal is er een begroting van f 175.000,-/€ 79.411,54 opgesteld. Hiervan is een bedrag van f 100.000,-/€ 45.378,02 voorzien aan eigen inkomsten en uit fondsen.

¹ Het in dit schrijven opgenomen bedrag in euro's is bedoeld als gewenningsinformatie. Hieraan kunnen geen rechten ontleend worden.

In relatie tot recente beleidsnotities van de provincie zijn ten aanzien van Het Hek de volgende passages relevant.

Kunst en cultuur in Drenthe

- Structurele subsidiëring van culturele organisaties die op bovengemeentelijk niveau een wezenlijke bijdrage leveren aan de cultuur en de culturele infrastructuur.
- Ten aanzien van podiumkunsten dient er zorg te zijn voor een geografische spreiding over de provincie.

Schaduwen vooruit

- Vernieuwing en meer samenhang in het voorzieningenpatroon.
- Versterking van de leefbaarheid van stad en platteland.

Het Actieprogramma cultuur, welzijn en zorg 2002 spreekt zich expliciet uit voor ondersteuning van vrijwilligerswerk.

Op grond van ervaringen in het verleden en de goede naam van het theater (binnen en buiten Drenthe) hebben wij er voldoende vertrouwen in dat Het Hek zijn ambities waar kan maken.

Ten slotte dient nog opgemerkt te worden dat door minder alert beleid in het verleden een negatief saldo is ontstaan bij Het Hek. Het bestuur van Het Hek wil zelf geld genereren om dit negatieve saldo op te vangen en om in noodzakelijke nieuwe theatertechnieken te investeren. Daartoe is een zogeheten Reddingsplan 2001 opgesteld. Wij stellen als voorwaarde dat de structurele subsidie voor Het Hek niet zal worden aangewend om dit tekort aan te vullen. Het betreft hier een instandhoudingssubsidie om een vaste basis te creëren waar vanuit verder gewerkt kan worden. Het Hek kan overigens voor bijzondere incidentele activiteiten een beroep blijven doen op de provincie.

Advies

Wij onderschrijven de doelstellingen van Het Hek van harte. Er is een goed werkplan met een realistische begroting opgesteld. Gezien het provinciale beleid is ondersteuning van Het Hek ons inziens gerechtvaardigd. Bovendien beschouwen wij Het Hek als de belangrijkste amateurwerkplaats van Drenthe, uniek voor de provincie met een noordelijke uitstraling. Hierom stellen wij voor een structurele subsidie te verlenen aan Het Hek van f 50.000,-/€ 22.689,01 met ingang van 2002, ervan uitgaande dat ook de gemeente Aa en Hunze een structurele bijdrage levert van f 25.000,-/€ 11.344,51. Overigens vinden hierover nog besprekingen plaats met de gemeente Aa en Hunze.

Meetbaar/Beoogd beleidseffect

Een structurele subsidie voor Het Hek dient de volgende meetbare en beoogde beleidseffecten te hebben:

- er dienen meer interessante voorstellingen te komen dan in de voorgaande jaren;
- wij gaan daarbij uit van meer publiek;
- de subsidie creëert een vaste basis waar vanuit de theaterwerkplaats zich kan ontwikkelen.

Argumenten

Een structurele subsidie voor Het Hek:

- zorgt voor vernieuwing en meer samenhang in het voorzieningenpatroon;
- zorgt voor versterking van de leefbaarheid van stad en platteland;
- levert een wezenlijke bijdrage aan de cultuur en de culturele infrastructuur in Drenthe.

Uitvoering

Tijdsplanning

Budgetperiode 2002-2004.

Financiën

Totale kosten subsidie *f* 175.000,--/€ 79.411,54 per jaar (waarvan provincie Drenthe:
f 50.000,--*/€ 22.689,01, gemeente Aa en Hunze:
f 25.000,--/€ 11.344,51 en eigen inkomsten en fondsen:
f 100.000,--/€ 45.378,02)

Externe kosten *f* 125.000,--/€ 56.722,53 voor de periode 2002-2004

*Uit het budget: ruimte begroting 2002

Monitoring en evaluatie

1. Met een structurele subsidie wordt Het Hek een budgetinstelling die valt onder de Budgetsubsidieverordening Drenthe.
2. Net als bij andere budgetinstellingen is voor de begeleiding en het toezicht op de structurele subsidie een provinciaal accounthouder aanspreekpunt.

Extern betrokkenen

Gemeente Aa en Hunze.

Communicatie

N.v.t.

Bijlagen

1. Hekwerk. Beschrijving en Beleidsplan 2001-2004, Stichting Theaterwerkplaats Het Hek.
2. Financieel overzicht Stichting Theaterwerkplaats Het Hek 2000.

Ter inzage in de leeskamer

N.v.t.

Assen, 5 september 2001
Kenmerk: 36/6.6/2001007676

Gedeputeerde staten van Drenthe,

A.L. ter Beek, voorzitter
J.Th. Imholz, wnd. griffier

id/ms/as/coll.

H E K W E R K

BESCHRIJVING EN BELEIDSPLAN 2001-2004

Stichting Theaterwerkplaats Het Hek

gevestigd in

**Theaterboerderij Het Hek van de Dam
Hoofdstraat 19, 9454 PK te Ekehaar
gemeente Aa en Hunze, Drenthe**

Secretariaat Stichtingsbestuur Theaterwerkplaats Het Hek

H. Lohrengel en V. van der Valk
Broeklaan 50, 9405 AN Assen
e-mail: h.lohrengel@hetnet.nl

maart 2001

INHOUD

VOORAF	1
1. AMATEURTHEATER	2
2. THEATERWERKPLAATS HET HEK	4
3. STRUCTUUR	5
4. ARTISTIEK BELEID	8
5. ZAKELIJK BELEID	10
6. BELEIDSPLAN	12
7. BEGROTING	14

BIJLAGEN:

Bijlage 1. Namen

Bijlage 2. Werkwijze bij programmering

Bijlage 3. Publiciteit

VOORAF

Eind 1988 betreft het echtpaar Riet en Aad Wesseling de (latere theater-) boerderij aan de Hoofdstraat te Ekehaar. Per 1 januari 1992 wordt de cultuurondernemer Het Hek van de Dam bij de Kamer van Koophandel ingeschreven en een jaar later vormt zich het stichtingsbestuur, voluit Stichting Theaterwerkplaats Het Hek. Eind negentiger jaren wordt met steun van het Landbouwfonds, de provincie Drenthe en de gemeente Aa en Hunze een forse verbouwing gerealiseerd die tot resultaat heeft: een vlakke-vloer-theater-zonder-lijst met tachtig tribuneplaatsen, een bar, een unit voor belichting en geluid, enige werkruimtes en twaalf overnachtingsplaatsen. Op het eertijds boerenerf is een rudimentair openluchttheater ontstaan.

In november 2000 treedt een nieuw stichtingsbestuur aan.

Deze openingsalinea staat voor een spannend jongensboek. Dat presenteren u de komende pagina's niet, al zou het nog ooit geschreven moeten worden. Wat u wél mag verwachten zijn antwoorden op vragen als:

Wat is Theaterwerkplaats Het Hek te Ekehaar?

Wat wil die theaterboerderij?

Hoe geeft "men" – wie zitten daarachter? – vorm en inhoud aan die artistieke onderneming?

Op welke wijze deed men dat in het afgelopen decennium? Per 1 januari 2002 bestaat de stichting immers tien jaar.

Wat wil de werkplaats in de komende jaren ondernemen?

Die laatste vraag heeft een dubbele achtergrond. Enerzijds is er dat nieuwe bestuur waarvan men terecht een strategisch plan verwacht. Anderzijds buigen politici en beleidsmakers zich thans over betere vormen van cultuurbereik, cultuurspreiding en cultuurfinanciering. Ook in Drenthe.

Aan een karakteristiek van Theaterwerkplaats Het Hek (hoofdstuk 2) dient, om meerdere redenen, een algemenere beschrijving van het Nederlandse en Drentse amateurtheaterlandschap vooraf te gaan. Vandaar dat in hoofdstuk 1 allereerst het Amateurtheater aan de orde komt. De daaropvolgende hoofdstukken snijden we toe op Het Hek zelf: eerst een beschrijving van de Structuur (hoofdstuk 3), vervolgens het Artistiek Beleid (hoofdstuk 4) en het Zakelijk Beleid (hoofdstuk 5). Als samenvatting mondt dit uit in het hoofdstuk 6: Beleidsplan 2002-2004. Afsluitend in hoofdstuk 7 de Begroting. Voor het leesgemak in de hoofdtekst worden enige bijlagen bijgevoegd.

Voordat deze nota kon worden geschreven, zijn er velen actief geweest: de tientallen vrijwilligers die al jaren lang bezig zijn met theater in Het Hek. Niets wijst erop dat zij daarmee stoppen, integendeel, het gonst er van activiteiten en plannen, kwalitatief en kwantitatief. Respect en dank aan hun adres! Eveneens aan de beheerder van de theaterboerderij en de bestuurscollega's.

Harrie van Dijk
voorzitter

maart 2001

1. AMATEURTHEATER

In haar BELEIDSPLAN 2001-2004 maakt de nieuwe organisatie Theaterwerk NL de volgende opmerking: “De ontwikkeling (in het amateurtoneel – hvd) van gemeenschapskunst naar ensemblekunst voltrekt zich de laatste twintig jaar. Het amateurtheater, dat een generatie geleden nog een bevestiging was van specifieke gemeenschapszin – het bevestigde een bestaande band – heeft een andere functie gekregen”. Het is de geladen constatering van een sociologische aardverschuiving. Ze doelt enerzijds op verandering en vernieuwing in deze kunstrichting, maar onthult ook de druk waaronder het amateurtoneel staat.

Verandering

Amateurtheater is verbonden met publiek, per definitie multidisciplinair en zelfs in solotoneel nog een product van ensemblewerk. Theatermaken vereist een reeks voorwaarden: ruimte, regie, ontwerpers en makers van licht / geluid / decor / kostuums / regie, podium, apparatuur, productieleiding en productiebewaking, publiciteit en zakelijk bestuur.

Deze gegevens zijn er debet aan dat er zoveel gaande is in het amateurtheater. Theaterwerk NL schat dat de verscheidenheid aan initiatieven nog nooit zo groot was. Iedereen, jong en oud, allochtoon en autochtoon, van amateur tot professional is er actief en werkt in zekere mate samen. Ook die samenwerking is weer rijk geschakeerd: verenigingen, groepen, stichtingen, productiehuizen, werkplaatsen, projectgroepen, kunstencentra. Onder beroepsregisseurs of geholpen door collega-spelers speel je voor publiek dat “via-via” op de speelplek afkwam of door gelikte publiciteit.

Het amateurtoneel leeft, veranderend met de dag. Het leeft, omdat mensen leven en het niet kunnen laten te spelen. Gelukkig blijven het kinderen die met één simpele afspraak totaaltheater creëren: “Ik was de boef en ik schoot jou dood ...”

Deze schitterende medaille heeft ook een keerzijde ...

Druk

Vanzelfsprekend parafaseren we hier met instemming Theaterwerk NL nog verder - deze landelijke organisatie functioneert immers voor Theaterwerkplaats Het Hek als inhoudelijke ondersteuning en als belangenbehartiger. Welnu: deze organisatie ziet een reeks boze beren op de theaterweg:

- de steun van vrijwilligers, zaaleigenaren, instellingen en recensenten voor producties neemt af
- mensen binden zich niet graag en niet graag langdurig aan vrijwilligerswerk, waardoor de continuïteit bedreigd wordt
- spelers stellen hogere eisen: zij willen er voor zichzelf het maximale uithalen, wat dat ook voor de groep moge betekenen
- productioneel werken vraagt een steeds hogere organisatiegraad die vaak juist ontbreekt door de afkalvende continuïteit
- facilitaire en technische voorzieningen worden belangrijker en jagen de productiekosten op
- de regel- en geldgevende overheden kunnen steeds moeilijker overweg met de toenemende diversiteit in het amateurtheater
- nieuwe initiatieven komen steeds moeilijker van de grond omdat ze zulke gigantische voorinvesteringen vragen
- de animo voor weinig spectaculair bestuurswerk achter de coulissen neemt af; het is ook weinig dankbaar om te werken voor en met “bevlogene, chaotische artistiekelingen” en extern loop je tegen een muur van ambtelijke regelgeving ...

Het lijstje van onze bron is nog iets langer. Het eindigt met de aanvangsquote hierboven: hoe de gemeenschapskunst zich naar die van het ensemble beweegt. Een heuse beer, geen zinsbegoocheling – ook voor ons van Theaterwerkplaats Het Hek. In Drenthe dus.

Drenthe

Theatermaken in een nog niet eens zelfstandig dorp in een dunbevolkte provincie met een magere professionele kunststructuur en –conjunctuur is een andere klus dan een soortgelijke in de randstad. De Productgroep Cultuur en Welzijn van de provincie Drenthe constateert in *Culturele Kaart van Drenthe, mei 2000* dat de provincie geen enkele door het Rijk gesubsidieerde podiumkunstinstantie heeft. De west-oost-stroom van toeristen en de migratie van grijzende Drentenieren wordt op te eerbiedige afstand en met bescheidenheid gevolgd door cultuursubsidies van rijkswege.

Sterkte

Kommer en kwel alom in Drenthe? Geenszins, concludeert Anne van Otterloo in *Actieprogramma Cultuurbereik Drenthe – In grote lijnen. Een advies* van oktober 2000. Zij somt een aantal sterke kanten op:

- Drenthe kent een bloeiend verenigingsleven en een groot gemeenschapsgevoel
- er zijn veel beoefenaars van amateurkunst
- men is sterk gebonden aan het culturele erfgoed
- natuur en landschap trekken de toeristen ook naar culturele attracties
- het bibliotheekwezen is goed georganiseerd, gespreid en bereikbaar
- het basisonderwijs neemt de actieve kunstbeoefening ter hand door deelname aan het zogeheten Kunstmenu
- de lijnen tussen provincie en gemeenten zijn kort, overzichtelijk en open en
- nog steeds groeit de ambitie om nieuwe artistieke activiteiten te ontwikkelen.

Kenmerkend voor onze tijd zijn enerzijds globalisering en mondialisering, anderzijds juist regionalisering. Die laatste trend, aandacht voor het kleinschalige en het versterkt bewustzijn van het eigen culturele erfgoed, is zeker ook in Drenthe aanwezig. Maar...

Zwakte

... deze eremedaille heeft zijn keerzijde. Drenthe telt weinig inwoners en heeft een plattelandskarakter. Groningen en Zwolle zuigen met hun grootschaliger podiumkunsten cultuurdeelname uit onze provincie weg. Het beperkte openbaar vervoer belemmert de cultuurparticipatie voor niet-automobile minder draagkrachtigen. De weliswaar talrijke culturele voorzieningen zijn vaak te klein en te onbemiddeld om echt uitnodigend voor velen te zijn. De financiële middelen van provincie en gemeenten zijn ontoereikend voor aansprekende culturele activiteiten van landelijke allure. Al eerder werd gewezen op het ontbreken van professionele podiumkunstgezelschappen en met culturele vakopleidingen op HBO-niveau schittert Drenthe door afwezigheid. Doorgaans is het Drentse cultuuraanbod voorzichtig traditioneel en weinig grensverleggend: het streven naar laagdrempeligheid en naar een groot cultuurbereik heeft ook zijn schaduwzijde. Anne van Otterloo besluit de zwakteanalyse met de klacht dat de import van cultuuraanbod stopt op de beperking van de accommodaties en de hoge kostprijs van die importproducten.

Veel is hier te reduceren tot beperkte financiële middelen. Bovendien is de vrees gewettigd dat op afzienbare termijn ook in Drenthe de druk - hierboven door Theaterwerk NL benoemd - op het amateurtoneel gevolgen kent. Hoe levendig zijn de 264 toneelverenigingen nog? Waar kunnen gemotiveerde regisseurs en spelers terecht als in hun eigen omgeving hun context en doorgroeimogelijkheden slinken?

2. THEATERWERKPLAATS HET HEK

In de inleiding is kort de ontstaansgeschiedenis van *Het Hek van de Dam* geschetst. De theaterboerderij aan de Hoofdstraat 19 te Ekehaar is het particuliere bezit van het echtpaar Wesseling, dat te boek staat als cultuurondernemer. Op 1 januari 1992 is er een stichting gevormd die zonder winstoogmerk een reeks van theateractiviteiten ontplooit en daartoe de faciliteiten van de locatie huurt en gebruikt. De stichting staat geregistreerd als *Stichting Theaterwerkplaats Het Hek*. De volksmond spreekt van *Het Hek*.

Tot dusver is de stichting de enige huurder. De activiteiten in *Het Hek* zijn dan ook voor het overgrote deel de verantwoordelijkheid en het product van diezelfde stichting, waartoe deze nota zich beperkt.

Doel

De Stichting Theaterwerkplaats Het Hek wil een open, dynamisch(e) en laagdrempelig(e) theaterwerkplaats en theatercentrum zijn, gericht op theaterervaringen van een aantrekkelijk, authentiek, avontuurlijk, kwalitatief-inhoudelijk amateur- en semi-professioneel gehalte. Dit alles op non-profitbasis en afgestemd op een breed cultuurbereik in de provincie Drenthe en Noord-Oost Nederland. Daarnaast is de aandacht gevestigd op de regio en de vestigingsgemeente Aa en Hunze.

Specificatie

Open = geen lidmaatschappen of vaste vereniging; bestemd voor iedere theaterliefhebber in de regio; wisselende programmering

Dynamisch = vernieuwend; voor alle theatervormen en -vormgevingen; incidentele spelers en toneelgroepen van binnen en buiten de regio

Laagdrempelig = betaalbaar; niet elitair noch simplistisch of kluchtig; gericht op alle doelgroepen

Theaterwerkplaats en -centrum = werken en een plek om te werken, direct en ondersteunend, centrum van waaruit en waar naartoe; spin in eigen web en deel van netwerken; wisselwerking tussen belangen en initiatieven

Theaterervaringen = aan den lijve, tot in de ziel; weinig consumptief; verbondenheid tussen speelvlak en tribune, tussen theatervormgeving en toeschouwers; voorstellingen, activiteiten en ontmoetingen

Aantrekkelijk = aansprekend, speels en spannend; tot lering en vermaak; inspirerend

Authentiek = echt, meer beleefd dan gespeeld; artistiek geloofwaardig

Avontuurlijk = gedurfd, experimenteel; grenzen verkennend en verleggend

Kwalitatief-inhoudelijk = van niveau, toetsbaar aan theatrale normen en faciliteiten

Non-profitbasis = kostendekkend, soms onder de prijs, dan weer winstgevend ter dekking van stimuli elders

Breed cultuurbereik = in de geest van de notitie Actieprogramma Cultuurbereik Drenthe van Anne van Otterloo, geschreven voor de provincie Drenthe, oktober 2000.

Accentuering

De geformuleerde doelstelling is ambitieus. De specificatie verheldert en concretiseert, maar zelfs dan nog moeten er keuzes gedaan worden en een vertaling-naar-de-praktijk gemaakt worden. Nu al is duidelijk dat kwesties aan de orde moeten komen als het open karakter, het begrip “laagdrempelig” tegen de achtergrond van zowel het artistieke als het zakelijke beleid, het concept “werkplaats en -centrum”.

3. STRUCTUUR

Vanaf 1 januari 1992 heeft er formeel een stichting bestaan, maar het feitelijk bestuur en de dagelijkse leiding kenden een variërende vormgeving. Dat hangt samen met de altijd en overal terugkerende vraag of artistieke en zakelijke leiding, te onderscheiden weliswaar, ook in de praktijk als gescheiden verantwoordelijkheden moeten functioneren. Het huidige stichtingsbestuur meent dat het zakelijk beheer verbeterd moest worden.

Stichtingsbestuur

Najaar 2000 hebben de beheerder van de theaterboerderij, twee leden van het uitgedunde bestuur en een werkgroep lid de stoot gegeven voor een doorstart onder een nieuw stichtingsbestuur. Met de restrictie van de nieuwe bestuurders om hoofdelijke aansprakelijkheid voor verliezen en tekorten te mijden, hebben vijf personen zich bereid verklaard een bestuursfunctie te vervullen tot en met september 2001. Op dat tijdstip zullen de individuele leden, afhankelijk van het vertrouwen dat zij genieten van de werkvloer en van collega-bestuursleden en gezien de dan actuele artistiek-zakelijke constellatie, zich uitspreken of zij beschikbaar blijven voor een bestuursfunctie.

Bij het schrijven van deze nota wordt getracht nog twee collega's te werven: één voor account(ant)s- en begrotingszaken ter versterking van het penningmeesterschap en één voor de artistieke eindverantwoordelijkheid.

Het dagelijks bestuur (DB) bestaat uit voorzitter, secretaris en penningmeester. Het DB handelt binnen gedelegeerde bevoegdheden en met rapportage achteraf.

Het bestuur komt één keer maand bijeen, meestal aangevuld met drie ondersteunende functionarissen, te weten:

- de beheerder van de theaterboerderij als adviseur zonder stemrecht
- de artistiek leider, eveneens als adviseur zonder stemrecht om, niet gehinderd door bestuurlijke verantwoordelijkheid, zich volledig op het artistieke deel te concentreren
- de secretariaatsondersteuning, belast met notulen en secretariaatswerkzaamheden.

Voor namen en functies: zie Bijlage 1.

Cultuurondernemer 'Theaterboerderij Het Hek van de Dam'

Eerder in deze nota werden stichting en onderneming onderscheiden. Dat is noodzakelijk voor de vaststelling van wederzijdse verantwoordelijkheden, artistieke en zakelijke aanspreekbaarheid en de maatschappelijke en juridische aansprakelijkheid.

Hoe complex HET HEK ook moge zijn, er wordt hard, coöperatief, enthousiast, creatief en vooral ook open en in een goede sfeer overlegd en gewerkt. Dit geeft het vertrouwen dat het onderscheid tussen theaterboerderij en de stichting goed vastgelegd wordt in:

- inventarisatie en taxatie van respectieve eigendommen en een daaruit volgend huurcontract annex jaarlijks huurbedrag;
- de zorgplicht voor installatie, onderhoud, afschrijving en reservering voor de theaterinventaris
- de kwantitatieve optimalisering van het jaarprogramma en de verhoging van de gemiddelde bezettingsgraad op de tribune, alsmede de recette-opbrengsten.

Wie je ook spreekt over de zorgen van HET HEK (onderneming en/of stichting), je krijgt altijd te horen: "Het Hek moet blijven!"... Dat verdient het ook, door het vuurtje dat in 1988 werd aangestoken door het ondernemende echtpaar, door de inzet van talloze vrijwilligers op de werkvloer en door de achterevolgende bestuursverantwoordelijken.

Artistieke leiding

Het stichtingsbestuur kiest voor artistieke sturing op afstand en legt de artistieke ontwikkeling en realisering bij de, zo mogelijk driehoofdige, artistieke leiding. Deze moet gevrijwaard zijn van bestuurlijke rompslomp en zich volledig kunnen concentreren op kwalitatief amateur- en semi-professioneel theater, zowel in eigen (HEK-) producties als bij de aankoop van voorstellingen en activiteiten.

Het bestuur wil zich beperken tot het scheppen van de voorwaarden daartoe, het aanbieden en controleren van de benodigde budgetten en de eindverantwoordelijkheid.

Er wordt niet gekozen voor vaste regisseurs en/of spelersgroepen: het artistieke proces en product moeten juist wisselend en veelsoortig zijn. Dat was en blijft het “handelsmerk” van Het Hek.

Er is evenmin financiële ruimte voor een bezoldigd parttime regisseur in vaste dienst. Wel wil het bestuur financiële middelen aanwenden om erkende en professionele regisseurs en spelers met méér dan een-appel-en-een-ei tegemoet te komen.

Uiteraard is de artistieke leiding in open overleg met de verschillende, hieronder genoemde werkgroepen.

Klankbordgroep

Eén of twee keer per jaar roepen de artistieke (bestuurs-)portefeuillehouder en de artistieke leiding een groep theaterdeskundigen bijeen. Onderwerp van zo'n bijeenkomst is de evaluatie van het tot dan toe gepresenteerde theaterprogramma in Het Hek. Eventueel kunnen ook artistieke plannen voor de nabije toekomst voorgelegd worden aan deze onafhankelijke, op persoonlijke titel sprekende theaterinsiders. De negen deskundigen zijn gevraagd op basis van hun functies, bijvoorbeeld bij K&C en ICO te Assen, bij podia, bij theatergroepen of -evenementen of om hun persoonlijke theaterervaringen als regisseur of speler.

Het bestuur heeft hoge verwachtingen van de respons uit deze klankbordgroep. Er zijn geen formele banden noch aansprakelijkheden, maar het contact met de negen deskundigen zal voor Het Hek niet vrijblijvend zijn.

Voor namen, functies en adressen zie Bijlage 1.

Werkgroepen

De theaterwerkplaats kent diverse soorten activiteiten. Voor elke soort trekt een werkgroep van drie à vier personen de kar. Gegeven de impliciete doelstelling van Het Hek maken de groepen hun plannen, met kwantitatieve marges voor het aantal activiteiten en de kosten ervan. Zij opereren tamelijk autonoom ten opzichte van het bestuur, echter wel in overleg met de artistieke leiding. Zijn de plannen marginaal door het bestuur getoetst op kwaliteit en budget, dan worden ze uitgevoerd en nadien geëvalueerd.

Er bestaan thans werkgroepen voor:

- **Jeugd- en gezinstheater.** De werkgroep maakt 2 à 3 eigen HEK-producties per jaar en koopt er nog een achtal aan. De voorstellingen zijn doorgaans op de zondagmiddagen en kennen een entreprijs van vooralsnog f 7,50. Goedkoop dus. Deze activiteit floreert!
- **Jongeren theater.** Door jongeren te (doen) ontwikkelen. Ook hier 2 à 3 eigen producties per jaar. Kenmerkend is de educatieve functie: Het Hek wil jongeren stimuleren hun theatercapaciteiten te verhogen en daarom zullen aan deze activiteiten bij voorkeur ook workshops en de acteursstudio gekoppeld zijn. Deze programmasoort verdient onze extra aandacht.
- **(Volwassenen-)theater.** Traditiegetrouw komt Het Hek jaarlijks met een winter- en een zomerproductie voor volwassenen. Wellicht is groei naar drie producties per jaar mogelijk. Vooral de zomerproductie mikt op een groot aantal voorstellingen, mede voor de toeristen. Momenteel staan stukken van Molière en een complete Brecht-cyclus op de rol. Erkende regisseurs uit Groningen en Drenthe verzorgen, samen met de artistieke leiding van Het Hek, de regie en opbouw van de producties.
- **Circuittheater en aankoopproducties.** Een viertal scouts bezoekt de voorstellingen van de top in het Nederlandse amateurtoneel en betreft daaruit producties voor de theaterboerderij. Een en ander wordt landelijk gestuurd en ondersteund door Theaterwerk NL en kent een aantal regels, onder andere voor de kostprijzen. Het Hek streeft naar acht circuittheatervoorstellingen per jaar.

Daarnaast koopt de scoutinggroep ook 2 tot 4 voorstellingen aan uit (doorgaans) Noord-Oost Nederland, bijvoorbeeld van het bekende Theater te Water.

- **Literair-muzikale matinees.** Voorlopig wordt door het bestuur zelf voorbereidend gewerkt aan een nieuwe activiteit: 4 à 5 matinees. Enerzijds zoekt het literaire netwerk podia en is er veel muzikaal talent actief in de provincie. Anderzijds past dit gegeven goed in het plan van het bestuur het aantal en de soorten activiteiten uit te breiden. Artistiek is het bovendien interessant de grensoverschrijdende expressievormen te verkennen.
- **Het Hek geeft plek.** Met deze slogan nodigt de theaterboerderij tegen betaalbare vergoeding amateurgroepen uit om hun producties op de speelvloer van Het Hek neer te zetten. Dat vergroot voor hen het aantal uitvoeringen, levert hen wat extra geld op en is vooral bedoeld als een stimulans om aan theater te werken. De organisatie is simpel: een contact vanuit of naar de theaterbeheerder is snel gelegd.
- **Workshops** (beperkt tot één dag) en **acteursstudio's** (thematisch-didactisch gekoppelde workshops) vormen enigszins nieuwe HEK-activiteiten. Ze ontstaan aan eigen producties en hebben een tweeledig doel: stimulering en verbetering van spelers en theaterondersteuners (bijvoorbeeld voor licht- en geluidstechniek), vorming en uitbreiding van het HEK-potentieel. Dat laatste is geen bindende voorwaarde voor deelname aan workshops en dergelijke. Het Hek is er immers ook voor de provincie en de regionale amateurtheatergroepen en -initiatieven.

Zie Bijlage 1.

Het voorgaande geeft aan dat er, vanuit de werkgroepen, vanuit het bestuur, door een combinatie maar ook vanuit initiatieven van de kleine 300 vrienden-van-Het-Hek ruimte is voor nieuwe activiteiten: tentoonstellingen, cursussen, forums, platforms, lezingen, enzovoorts.

Al deze activiteiten dienen op elkaar afgestemd te worden in de programmering en de publiciteit. Naast de theaterbeheerder zetten drie personen zich daarvoor in, zowel voor het concrete theaterprogramma als voor de publiciteit door een driemaandelijks programmabladd, een website met vaste en voortdurend actuele programma-informatie en een reeks persberichten, posters, flyers en artikelen.

Theatermedewerkers

Het Hek was geen vereniging en wordt dat ook niet. Het blijft een open werkverband. Toch wordt ernaar gestreefd min of meer vaste groepen te professionaliseren in:

- techniek: geluid, licht en effecten
- decor en rekvisieten
- kostuums en grime.

Hierbij doet Het Hek een beroep op de provinciale subsidiemogelijkheid voor de professionalisering van vrijwilligers. Tegelijkertijd is een gespecificeerde offerte opgemaakt voor de dringend noodzakelijke vervanging, actualisering en uitbreiding van het theatertechnische instrumentarium.

Huishoudelijke dienst

Medewerkers voor ontvangst, kaartverkoop, kantoorwerkzaamheden, barfuncties en dergelijke in de theaterboerderij.

Het voorgaande wordt binnenkort beschreven in te actualiseren statuten en een vernieuwd huishoudelijk reglement.

Vooralsnog zijn het, van bestuur tot huishoudelijke dienst, steeds vrijwilligers die op kosteloze basis hun energie en enthousiasme in Het Hek steken. Het bestuur streeft ernaar hen tegemoet te komen met een bescheiden onkostenvergoeding.

4. ARTISTIEK BELEID

Het Stichtingsbestuur streeft continuering van het artistieke verleden van Het Hek na, met daarbij 'méér' en '(nog) beter'. De in Hoofdstuk 2 verwoorde *doelstelling* is dan ook niet nieuw, maar eerder versterkend en preciserend, letterlijk door de toegevoegde *woordverklaringen*. En juist dát biedt kansen voor een sterkere profilering als theaterwerkplaats.

Wel lijkt de omschrijving theatercentrum een novum. Schijn, want het gaat Het Hek niet primair om eigen roem en Ekehaar hoeft niet het middelpunt te zijn. Een doorgeef functie is niet minder belangrijk. In die zin wil Het Hek een inspirerend centrum zijn dat een aanstekelijk cultuurbereik heeft in de hele provincie Drenthe en in Noord-Oost Nederland. Tegelijkertijd mogen ook de eigen gemeente Aa en Hunze en de onmiddellijke regio niet vergeten worden.

Kwalitatief

Cultuur en theaterparticipatie dienen laagdrempelig te zijn. Het Hek kiest voor een riskante koers tussen de klippen van elitair en simplistisch door. In de programmering moeten dynamiek, vernieuwing, experiment, activering en inspiratie te zien zijn. De artistieke leiding en de diverse werkgroepen blijken garant te staan voor het streven naar een zo hoog mogelijk artistiek niveau.

Het ideële karakter van de doelstelling is niet beperkt tot de non-profit-basis. Het reikt naar het scheppen van een theaterklimaat waarin speelvloer en tribune verbonden zijn, spelers en publiek elkaar ontmoeten en lering en vermaak er beide mogen zijn. De theaterwerkplaats is dan geen doel meer, maar een middel tot cultuurbeleving. Oftewel een plek, een idee, een vorm, een moment om greep en zicht te krijgen op het eigen bestaan – wat is dansen, musiceren, een boek lezen, een film zien, een beeld kneden of schilderen en toneel-maken anders dan cultuur be-leven?

De journalistiek kent de term *infotainment*, als mix van informatie en entertainment. Programmamakers hanteren al jaren de *sandwichformule*, een uitgekiende combinatie van licht en serieus. Twee signalen voor Het Hek!

Laagdrempelig

Geen enkel element uit onze ambitieuze *doelstelling* is heilig. Zo kan het idee van grote toegankelijkheid, laagdrempeligheid, ons in slaap sussen. De toegangsprijzen in Ekehaar weerhouden ook de platste beurs niet van een stap over de theaterdrempel. Geldt dat ook voor ons theaterprogramma? Is dat voldoende afgestemd op de klassieke Drentse volksaard, de landelijkheid, de toeristenstroom, de groeiende groep Drentenieren van elders, de fietsers naar natuur-en-cultuur-attracties?

Er is een tweede aspect aan de laagdrempeligheid: professionalisering van theatermakers kan ook gevaarlijk zijn, neigen naar te hoog gegrepen repertoire, te experimenteel of te revolutionair.

Het zijn artistieke, maar ook promotionele vragen. Het Hek wil een breed publiek bereiken. Dat heeft echter geen "gemiddelde"; het kent wel sub- of doelgroepen. Diè moeten betrokken worden bij ons theater, zowel bij de werkplaats als bij het werkcentrum. Het kan betekenen dat wij het repertoire van nu gericht promoten bij publieksdoelgroepen. Ook dat we het repertoire uitbreiden en nog meer theatervrienden laten weten: *Het Hek geeft plek ...* Laagdrempelig wil dus ook zeggen: bereikbaar worden voor minder of nog niet theaterminnende groepen!

Programma

In Hoofdstuk 3, in de alinea *Werkgroepen* werden de onderdelen van het HEK-programma genoemd. Nogmaals een puntsgewijze opsomming:

- jeugd/-gezinsvoorstellingen voor kinderen vanaf begin basisonderwijs en hun begeleiders; twee of drie eigen HEK-producties en een achttal aangekochte; meestal op zondagmiddagen
- jongerentheater, vooral door jongeren om hun theatercapaciteiten te stimuleren en verruimen; twee of drie eigen producties per jaar
- een winter- en een zomerproductie voor volwassenen, liefst nog één andere voorstelling tussentijds; ook hier eigen HEK-stukken
- zes tot acht voorstellingen uit het Nederlandse (top-amateur-)circuittheater, aangevuld met twee tot vier aangekochte amateurvoorstellingen uit de regio Noord-Oost Nederland
- in voorbereiding zijn vier à vijf literair-muzikale matinee's, vermoedelijk vroege-zondagmiddag-programma's van een dik uur waarin amateurkunstenaars hun taalkunst plaatsen naast muziek en omgekeerd, hopelijk grensoverschrijdend;
- workshops zowel voor spelers als voor theaterondersteunende functies. Ze worden bij voorkeur gekoppeld aan concrete eigen HEK-producties. Als de workshops verbonden worden, thematisch en didactisch, ontstaan de langduriger acteursstudio's.

In vele kunstvormen worden grenzen overschreden en "gaat men vreemd" in eerder onmogelijke relatievormen. Toneel en beeldende kunst konden al eerder het lonken niet laten. Theater en muziek zijn al eeuwen geregistreerde partners. Toneel flirt met de snelle, digitale audiovisuele kunsten. Ook in Ekehaar moeten we oog hebben voor die trends.

Argwanend bezien sommigen ons voornemen om vanaf begin 2002 een Brecht-cyclus te starten. Een project met:

- een stuk van Brecht in Drentse vertaling,
- eenakters of fragmenten van Brecht door Duitse amateurverenigingen uit de grensstreek,
- medewerking van de studierichtingen drama/Nederlands/Duits/geschiedenis van de Noordelijke Hogeschool te Leeuwarden en de universiteit van Groningen,
- een selectie van Brecht-films,
- videovertoningen van recent gebrachte professionele Brecht-voorstellingen,
- discussies en lezingen over de verschillende betekenissen van Brecht
- literair-muzikale matinee's voor de lyriek van Brecht en zijn huismusicus Kurt Weil.

Het zijn mogelijkheden ...

Leiding

Het Hek heeft geen eigen, vaste en al zeker niet bezoldigde regisseur. Wel prijst de theaterboerderij zich gelukkig met de voorlopige spilfunctie van een erkende regisseur. Zij functioneert als aanspreekpunt voor andere regisseurs die met regelmaat voor Het Hek werkten. Er is voortdurend een open overleg, noem het liever een uitwisseling of open netwerk. Dat kan niet anders: de regisseurs die erin participeren zijn te druk bezet.

Op bestuursniveau leeft de wens, de artistieke portefeuille over twee personen te verdelen. Zowel de portefeuillehouder artistieke zaken als de artistieke leiding zullen overigens steun ervaren van de Klankbordgroep.

5. ZAKELIJK BELEID

Naast het centrale artistieke beleid staat het zakelijke beleid. Dat bepaalt ook het bestuursmodel: niet het uitvoerende, beleidsvormende maar het voorwaardenscheppende staat ons voor ogen. Althans uiteindelijk, want vooralsnog is er een executief optreden van het bestuur nodig voor aspecten als

- de totale organisatie, vast te leggen in een organogram, dient scherper in beeld te komen
- het onderscheid tussen theaterboerderij en stichtingsbestuur dient juridisch en contractueel vertaald te worden
- de financiën zijn nog te veel op aannames gebaseerd. Harde kengetallen ontbreken waardoor een nieuwe begrotingstechniek gehandicapt is
- de fondswerving legt nu nog noodverbanden en kan niet strategisch werken omdat nog geen duidelijkheid bestaat over de jaarlijkse, structurele subsidies van de overheden
- de publiciteit is nog niet gedifferentieerd in een doelgroepbenadering. Doordat een HEK-publieksanalyse ontbreekt, is er geen inzicht in de vraag wie er nu eigenlijk op Ekehaar afkomt.

Vooralsnog moet het bestuur sturend handelen om, met respect voor de afgelopen pioniersfase, de Stichting Theaterwerkplaats Het Hek te doen doorgroeien naar een stabiele cultuuronderneming.

Financieel beleid

In de periode van overdrachtsperiode oktober t/m december 2000 stelde het nieuwe bestuur vast dat

- het zorgvuldig moet opereren om hoofdelijke aansprakelijkheid voor verliezen en tekorten te mijden; toch willen de bestuursleden unaniem zich inzetten voor een gezonde constellatie
- de provincie Drenthe voor 2001 het oude bedrag aan jaarsubsidie ter beschikking stelt en het voornemen heeft Het Hek een nieuwe jaarsubsidie te verlenen binnen het kader van een heroverwogen provinciaal cultuursubsidiebeleid voor 2002-2004
- er een geërfd negatief saldo bestaat van f 13.000 als gevolg van een minder succesvolle zomerproductie, verminderd programma-aanbod in de verbouwperiode en een huurverhoging per f1-2000
- de productiekosten niet integraal berekend werden. Overheadkosten of vaste kosten als huur, verzekering en energie verhogen de netto productiekosten aanzienlijk
- een uitgebreide en geprofessionaliseerde publiciteit noodzakelijk en kostbaar is en dat een eenmalige kantoorvoorziening een forse jaarlijkse budgetverruiming vraagt
- de theatertechniek aan totale vernieuwing toe is. Artistieke argumenten hiervoor te over. De brandveiligheid en naleving van de bepalingen van de ARBO-wet maken er eeneis van
- dat de inkomsten aan subsidies en recettes voorheen afschrijvingen en reserveringen onmogelijk maakten.

Het lijkt riskant je kandidaat te stellen voor een bestuur dat met deze feiten kampt. En toch “werkt het anders”. Je wordt juist uitgedaagd je schouders onder Het Hek te zetten, want

- er hebben wel méér stormen in Ekehaars verleden gewoed, maar ze werden getrotseerd
- er zijn aansprekende producties en activiteiten in Het Hek uitgevoerd
- het enthousiasme van de vrijwilligers op de theaterwerkvloer is allerwegen aanwezig
- spelers, regisseurs, theaterwerkers van K&C en ICO blijven graag bereid de theaterwerkplaats te steunen
- het ambtelijk apparaat van de afdeling Cultuur en Welzijn van de provincie Drenthe wil elk moment constructief meedenken
- het feit dat de problemen nu helder in kaart zijn gebracht, wettigt de hoop dat je diezelfde problemen ook verder kunt analyseren en op termijn kunt oplossen.

Kortom: **wij gaan dóór**. De stichting ziet 2001 als een cruciaal jaar voor het gezond voortbestaan van de theaterwerkplaats Ekehaar. De begroting voor 2001 eist een financieel reddingsplan dat de slogan *een ton bij Het Hek* met zich meedraagt. Bij het schrijven van deze nota zijn er al enige fondsen geworven en enkele aanvragen lijken kansrijk. Om “gesaneerd” 2002 in te gaan zullen er wel prioriteiten gesteld en faseringen gepleegd moeten worden. Misschien moet zelfs de kaasschaaf gehanteerd worden. Inleveren op kwaliteit en kwantiteit van het artistieke programma zal echter niet gebeuren. Dat immers werkt contraproductief en zou de financiële situatie eerder verslechteren.

Publiciteitsbeleid

Een intern discussiestuk over de zesvoud doelgroep-doelstelling-media-inhoud-budget-tijd/ruimte heeft houvast opgeleverd voor de publiciteit. Er is duidelijkheid ontstaan over onze publicitaire bedoelingen, over de beschikbare en te bestoken media en over het benodigde budget. Het zwakke punt is nog de doelgroep. Zoals gezegd, bestaat er geen "gemiddeld publiek". Als de theaterwerkplaats, met behoud van de artistieke doelstelling, toch méér en veelsoortiger activiteiten wil ontplooiën, zal deze per keer specifieke doelgroepen moeten aanspreken. Daartoe zijn gegevens van een publieksanalyse nodig. Wie bezoeken Ekehaar? Wie zou de theaterboerderij nog méér kunnen trekken? Wat betekent de demografische regionale, Drentse, Noord-Oost Nederlandse kaart voor de stichting?

De theaterwerkplaats heeft een bescheiden kring van 300 vrienden om zich heen verzameld, vaste bezoekers inclusief de vrijwillig meewerkenden. Dat is te weinig en niet interessant genoeg voor subsidieverstrekkers, donateurs en sponsors. Eerder is gesuggereerd dat provinciale en die grens overschrijdende ambities de gemeentelijke inbedding en de regionale aandacht niet moeten verwaarlozen.

Voorjaar 2001 wordt het nieuwe, gecoördineerde publiciteitsbeleid zichtbaar. Voor de grote lijnen ervan – zie Bijlage 2.

Overig beleid

Naast het besproken beleid neemt het bestuur van de stichting nog de volgende verantwoordelijkheden op zich.

** Interne afstemming en samenwerking*

De theaterbeheerder stelt zijn jarenlange ervaring, imago en ruimte/faciliteiten de Stichting beschikbaar. Dat vergt overleg in een goede en zakelijke sfeer waarin rechten en plichten contractueel vastliggen. Het bestuur beijvert zich om dat onderscheid naar binnen en buiten te verhelderen.

** Intensieve en open samenwerking met verwante individuele personen en instellingen*

De stichting is niet uit op competitie en concurrentie. Daarom is elke bijdrage van personen en instellingen die met theater-in-de-ruimte-zin-van-het-woord bezig zijn, van belang. Het bestuur wil daarbij geen afwachtende houding aannemen, maar zelf initiatieven ontplooiën. De aandacht gaat dan uit naar beleidsmakers op het terrein van cultuur en welzijn in de provincie Drenthe, in de eigen gemeente Aa en Hunze en in de overige elf Drentse gemeenten. De cultuurondersteunende instellingen als K&C en ICO in Assen en Theaterwerk NL te Amsterdam zijn van belang voor de theaterwerkplaats. Niet minder belangrijk is een goed contact met de landelijke circuittheaters, de podia in Drenthe en Groningen en met erkende theatermakers en theaterbelangstellenden.

** Bestuurlijke alertheid en bereidheid tot vernieuwing*

Het bijna tienjarig bestaan van de stichting laat een relatief groot bestuursverloop zien. Het nieuwe bestuur is met enig voorbehoud ten aanzien van aansprakelijkheid en zittingsduur aangetreden. De samenstelling van het bestuur weerspiegelt een fifty-fifty verhouding van mensen met en zonder baan. Het zijn allen 50-plussers. Deze feiten vragen alertheid om continuïteit te waarborgen en om overbelasting te vermijden. Verder zijn van belang een goed rooster van aan- en aftreden, verjonging, uitbreiding met specifieke deskundigheid. Periodieke zelfevaluatie is de kans voor vernieuwingen.

** Deugdelijkheid van secretariaat, administratie en archivering*

De huidige luxe van een goed secretariaat moet ons alert houden. Een organisatie kan niet persoonsgebonden zijn – dan immers is ze even kwetsbaar als die mensen zelf. Met de kwaliteit moeten ook continuïteit en coherentie gewaarborgd blijven.

** Zorgvuldig beheer van de theaterboerderij en theaterfaciliteiten*

Strikt genomen is het beheer van de theaterboerderij en de faciliteiten de taak en verantwoordelijkheid van de eigenaar. De stichting kan, als huurder, slechts op de contractuele verplichtingen wijzen en naar bevind van zaken handelen. Dat lijkt een te gemakkelijke opstelling. Het bestuur realiseert zich de afgeleide verantwoordelijkheid voor een goed onderhoud, adequate afschrijving en vervanging van inventaris, naleving van voorschriften met betrekking tot brandveiligheid, de ARBO-bepalingen en gemeentelijke voorschriften.

** Behoud van het enthousiasme, de inzet en samenwerking ...*

... van de vrijwilligers en vrienden van Het Hek die het theater maken tot wat het is en verdient te zijn – dat is de belangrijkste bestuursopdracht. Als na een zekere pioniersfase sommige zaken geformaliseerd en geprofessionaliseerd moeten worden, kan deze verzakelijking de sfeer aantasten. Een goed werkklimaat is de eerste prioriteit, zeker als vrijwilligerswerk niet altijd meer zo vanzelfsprekend is.

6. BELEIDSPLAN

De titel van dit hoofdstuk vraagt om een vooruitblik. Het moment waarop deze nota geredigeerd wordt laat nog een tijdspad van negen maanden voorbereiding. Waar staat de Stichting Theaterwerkplaats Het Hek nu? Wat dient er nog in 2001 te gebeuren om het tweede decennium, te beginnen met de periode 2002-2004, verantwoord in te gaan? Dat kan samenvattend beschreven worden.

Jaarplan 2001

Gedurende de rest van 2001, vanaf april dus,

1. dient door studie, gesprekken en overleg een helder besef te groeien van de sociologische, demografische en theaterculturele context waarin Het Hek staat. Het moet dus duidelijk zijn in welke omgeving wij onze culturele doelstelling of missie moeten realiseren. In hoofdstuk 1 werd op enige kenmerken van die context gewezen.
2. moet het bestuur verder gaan met een op de provincie Drenthe gericht en zelfs de provinciegrenzen overschrijdend artistiek en publicitair beleid. Tegelijkertijd verdient de eigen vestigingsgemeente Aa en Hunze en de onmiddellijke omgeving daarvan, méér onze aandacht dan in het verleden. Dat is te verbinden aan de doelstelling in hoofdstuk 2.
3. vraagt hoofdstuk 3 (Structuur) van het bestuur een aantal acties waarop het “afgerekend mag worden”:
 - a. het bestuur dient te worden uitgebreid met financiële en artistieke capaciteit
 - b. in september 2001 spreekt het bestuur zich uit over de functiebezetting, taakverdeling en een rooster van aftreden. Dat kan gepaard gaan met een definitieve vaststelling van nieuwe statuten en een geactualiseerd huishoudelijk reglement
 - c. over en weer maken Stichting en Theaterboerderij elkaar duidelijk onder welke contractuele condities zij met elkaar omgaan
 - d. de artistieke leiding voor de werkvloer, tevens bestuursadviseur, is meerhoofdig geworden en daarmee beter aanspreekbaar
 - e. de Klankbordgroep functioneert in bedoelde zin
 - f. de werkgroepen functioneren conform de afspraken gemaakt in *Werkwijze bij programmering* – zie bijlage. Het bestuur ziet zelf toe op de activiteiten van “Het Hek geeft plek”, de voorbereidingen van de literair-muzikale matineeën en het Brecht-project. Van de werkgroep jongerentheater wordt een concreet actieplan verwacht voor eigen HEK-producties en de daaraan te hechten acteursstudio
 - g. er moet progressie zichtbaar zijn bij het streven om eigen theatertechnici te kweken en het aantal huishoudelijke medewerkers (gastvrouwen/gastheren) uit te breiden.
4. In het *artistiek beleid* moet de discussie op gang komen over laagdrempeligheid met behoud van artistieke kwaliteit. Parallel daaraan wordt gelet op een gerichte benadering van specifieke doelgroepen door repertoirekeuze en aanbevelingen voor publiciteit.
5. Het *zakelijk beleid* moet nog in 2001 leiden tot
 - a. definitieve toerekening en taxatie van eigendommen
 - b. een huurcontract gebaseerd op geaccordeerde kengetallen met betrekking tot de duur van het jaarprogramma, de gebruiksfrequentie, de verhouding tussen privé- en theatergebruik
 - c. de vernieuwing van de theatertechniek en het verrichten van de bouwkundige voorzieningen die nodig zijn voor de brandveiligheid en de ARBO-wetgeving.
 - d. een geslaagd Reddingsplan 2001 - *een ton bij Het Hek*.

Driejarenplan 2002-2004

In hoofdstuk 7 zal een financiële begroting worden gepresenteerd, met een aantal voorbehouden. Zo heeft de provincie Drenthe nog niet het nieuwe subsidiebedrag vastgesteld. Even onzeker is het of het Reddingsplan 2001 wel *een ton bij Het Hek* oplevert. En in de recette-ontvangsten moeten beoogde doelen al als feiten opgeschreven worden.

Het accent in dit driejarenplan ligt op het zakelijke en kwantificeerbare. Dat wil geenszins zeggen dat er een status quo voor het artistieke accent geldt. Daarover is al voldoende gezegd en ook is al aangegeven hoe de theaterwerkplaats door wil gaan in de komende jaren.

De te beschrijven plannen moeten operationeel geformuleerd worden. Er moet op getoetst kunnen worden. Dat is géén HEK-traditie. Toch nemen wij dat risico hier.

Welnu, het bestuur

1. wil met Reddingsplan 2001 op 31 december 2001 de financiële situatie gesaneerd zien en de gestelde doelen van jaarplan 2001 bereikt hebben
2. handhaaft de artistieke doelstelling met een verantwoorde aanpassing voor méér publieksgroepen
3. versterkt het HEK-imago met thema's en projecten van langere adem
4. wil in de periode 2002-2004 in de publieke beeldvorming ook gekoppeld zijn aan de centrum-idee van waaruit workshops en acteursstudio's regionaal en provinciaal uitstralen
5. reserveert een bedrag voor een sobere viering van het tienjarig bestaan op 1 januari 2002
6. streeft ernaar het aantal mentaal en artistiek bij Het Hek betrokken "vrienden-van-" uit te breiden en hen ook financieel-contribuerend te maken
7. handhaaft de stelling dat de overheadkosten van een cultuuronderneming de verantwoordelijkheid van de overheden zijn. Daarom zal het bestuur de provincie Drenthe, de rijksoverheid en de gemeente Aa en Hunze aan blijven spreken
8. koerst naar een verhoogd theaterrendement door
 - a. een geplande theaterseizoenduur
 - b. een hoger aantal voorstellingen per HEK-productie
 - c. méér voorstellingen in *Het Hek geeft plek*, mede ter verbetering van de regionale inbedding
 - d. een op doelgroepen gerichte publiciteit
 - e. een bezettingsgraad van de tribune van gemiddeld 80% over de begrotingsperiode
9. voert, met de aanstaande muntwisseling, een verhoging van de entreprijzen door maar blijft betaalbaar
10. eist van de werkgroepen een planning van HEK-producties die de netto productiekosten terugverdient
11. ziet erop toe dat de aankoopproducties een batig saldo opleveren
12. financiert de workshops uit 20 tot 25% eigen bijdrage van de deelnemers, uit een nagestreefde provinciale subsidiëring tot (aanvullend) 50% van de kosten en voor de rest uit een HEK-bijdrage uit rekenen en een jaarlijkse fonds- en sponsorwerving
13. neemt afschrijvingen en reserveringen voor onderhoud, bouwkundige aanpassingen en vernieuwingen van de theaterinventaris op in het huurcontract c.q. de jaarlijkse stichtingsbegroting
14. zet strategieën op voor fonds- en sponsorwerving waar subsidiëring niet de overheadkosten dekt en/of onvoorzien uitgaven c.q. begrotingstegenvallers compensatie vergen,
15. streeft ernaar de vrijwilligers die werkzaam zijn in de activiteiten een reis- en onkostenvergoeding te bieden op declaratiebasis
16. zoekt in overleg met de theaterboerderij naar regelingen om de continuïteit van de cultuuronderneming ook na 2004 te garanderen,
17. evalueert tussentijds de doelen, stelt ze bij en ontwikkelt passend beleid.

7. JAARLIJKSE BEGROTING HET HEK in de periode 2002-2004

De begroting is opgezet in guldens en geldt voor één "gemiddeld" jaar in de beleidsperiode.

INKOMSTEN

1. saldo per 1 januari	<i>f</i>	
2c. mailinglist (300x)	<i>f</i>	4.500
3. subsidie(s)	<i>f</i>	75.000
4. recettes HEK-producties (80%)	<i>f</i>	40.000
5. recettes aankoopproducties		
kinderproducties	<i>f</i>	4.800
circuitvoorstellingen	-	7.200
overige voorstellingen	-	3.200
Hek geeft plek	-	1.800
overige activiteiten	-	<u>1.000</u>
	<i>f</i>	18.000
6. workshops		
bijdragen deeln.20%	<i>f</i>	5.000
gesubsidieerd 30%	-	<u>7.500</u>
	<i>f</i>	12.500
7. donaties	<i>f</i>	6.000
5. tekort, te dekken met acties en fonds-/sponsorwerving	<i>f</i>	19.000
Totaal	<i>f</i>	<u>175.000</u>

UITGAVEN

1. saldo per 1 januari	<i>f</i>	
2. overheadkosten		
jaarhuur theater	<i>f</i>	25.000
afschrijving	-	17.500
publiciteit	-	17.500
bestuur/admin.	-	5.000
reis/onkost.verg.	-	<u>10.000</u>
	<i>f</i>	75.000
4. nettokosten HEKproducties		
2-3 jeugd/gezinsprod.	<i>f</i>	10.000
2-3 jongerenprod.	-	10.000
2-3 volwass.prod.	-	25.000
4-5 matinee's	-	<u>5.000</u>
	<i>f</i>	50.000
5. netto aankoopproducties		
8 kinderprod.	<i>f</i>	4.000
8 circuitvoorst.	-	7.200
4 overige prod.	-	4.000
6x Hek geeft plek	-	p.m.
overige	-	<u>2.500</u>
	<i>f</i>	17.700
6. workshops	<i>f</i>	25.000
8. Onvoorzien en onderhoud	<i>f</i>	7.300
Totaal	<i>f</i>	<u>175.000</u>

Specificatie en commentaar

Saldi

Het bestuur grijpt 2001 aan voor extra geldwerving: donaties, fondsen, extra subsidies. Dit om a) per 1 januari 2001 geconstateerde negatieve saldo te saneren, b) de theatertechniek te vernieuwen, c) de publiciteit opnieuw in te richten en te professionaliseren en d) voor de toekomst verantwoord te kunnen afschrijven en reserveren.

Overheadkosten

De gewijzigde begrotingstechniek legt vaste of overheadkosten enerzijds en programmeringskosten anderzijds uiteen. Die overheadkosten omvatten

- de jaarhuur. Dit is een gegeven sedert 1 januari 2000 (nog in bestuursoverleg)
- afschrijving. Deze is gebaseerd op a) een 5-jarige afschrijvingstermijn (20%) en b) onderhoud + prijsindexering + renteverlies (samen 5%). Het af te schrijven object bestaat uit nieuwe theatertechniek voor licht/geluid/bediening à *f* 50.000 plus overige inventaris (ladders, werkbrug, gordijnen, rails en dergelijke) voor een geraamd bedrag van *f* 20.000. Dat leidt tot 25% van *f* 70.000 = *f* 17.500
- publiciteit. Deze omvat een 3-maandelijks programmabladeblad (*f* 12.000), inrichting en updating van een website (*f* 500), courante publiciteit aan posters, flyers, persberichten, e-mails, direct mail en dergelijke, alsmede de inrichting van een kantoor (*f* 5.000). Met de mailinglist van 300 betalende programma-bladabonnees kan *f* 4.500 worden terugverdiend
- bestuur en administratie. Dit omvat kosten voor vergaderingen, representatie, abonnementen en lidmaatschappen, porti en papier, afschrijving van kantoorbenodigdheden
- reis- en onkostenvergoeding aan werkgroepleden, regisseurs en spelers op basis van maximaal *f* 0,30 per autokilometer. Per afzonderlijke goedkeuring door de penningmeester.

Subsidie(s)

Het bestuur rekent de getotaliseerde overheadkosten tot de basis van een publieke cultuurvoorziening die door de respectieve overheden gezamenlijk zou moeten worden onderhouden. Beheer en exploitatie komen voor rekening van het stichtingsbestuur.

Hekproducties

Dit zijn de eigen producties. De schrijfwijze 2-3 staat voor 2 of 3. Er wordt gewerkt met gemiddelde nettokostprijzen, zonder overhead. De recettes van de producties zijn ook op ervaringsgegevens berekend: een gemiddelde zaalbezetting van 80%. Uiteraard geldt hierbij de inspanningsverplichting voor het bestuur om die bezettingsgraad, alsmede het aantal voorstellingen per productie, te verhogen en de noodzaak om de lage entreprijzen enigszins te verhogen, gelijktijdig met de muntwisseling per 1 januari 2002.

Aankoopproducties

De kinderproducties draaien licht winstgevend. De circuitvoorstellingen zijn dankzij een structurele landelijke restitutieregeling nagenoeg kostendekkend. De overige producties leveren ongeveer 80% rendement. De voorstellingen in het kader van "Het Hek geeft plek" zijn in feite het risico van de bezoekende toneelvereniging en leveren Het Hek een nettobedrag op van *f* 300 per voorstelling. De overige plannen verkeren nog in een experimenteel stadium.

Workshops

Het bestuur heeft een tiental soorten workshops begroot. Wil de laagdrempeligheid gehandhaafd blijven, dan zullen deelnemers maximaal 20% van de kostprijs kunnen bijdragen. Een regelmatig beroep op de speciale subsidieregeling voor "Professionalisering Vrijwilligers" wordt geraamd op 30%. De cultureel-ideële missie van de Theaterwerkplaats rechtvaardigt een stichtingsinvestering van de resterende 50%. Uiteraard is de realisering van de workshops afhankelijk van promotie, werving en inschrijving.

Donaties

De donaties laten de laatste jaren een kleine stijging zien. Wij rekenen op voortzetting van die trend en denken te kunnen groeien tot ongeveer *f* 6.000.

Onvoorzien + onderhoud

Deze zijn opgenomen als sluitpost.

Tekort

Mede door de ongewisheid van de posten 7 en 8 is het jaarlijks te verwachten tekort arbitrair. Het bestuur is zich ervan bewust dat deze post zijn verantwoordelijkheid is en dat er jaarlijks inspanningsverplichtingen blijven.

Bijlage 1. NAMEN

Voorjaar 2001 zijn de volgende personen actief.

Bestuur

H.L.M. (Harrie) van Dijk, voorzitter, tevens publiciteit - DB

H.A.P. (Henk) Lohregel, vice-voorzitter en secretariaat - DB

J. (Janny) Kloosterman, penningmeester - DB

In gesprek met een kandidaat voor financiën en begrotingsbeleid

H. (Herman) Obermeijer, artistieke zaken

Gepoogd wordt een tweede persoon voor deze portefeuille te vinden

C. (Cees) van Brakel, algemene zaken

Adviseurs zonder stemrecht

W. (Wil) Rep, artistieke leiding

A. (Aad) Wesseling, eigenaar theaterboerderij

V.M.(Vera) van der Valk, notulist, ondersteuning secretariaat

Samenstelling werkgroepen

jeugd-/gezinstheater Stefan Hoven, Bert Rossing, Sonja Speelman en Mia Jansen

jongeren theater Evert van de Berg, Henk Molema, Arwin Warners, Aad Wesseling, Tonny Zuidema

volwassenentheater Wil Rep in wisselend overleg met regisseurs als Roelie Guit, Clara Schouten, Wilma Noorda, Jolly van Kan, Jack Nieborg, Minou Otten e.a.

**circuittheatervoorstellingen/
overige aankoopproducties** Rob Tuijt, Lammy Bos, Bart van Mulkom

Het Hek geeft plek Aad Wesseling in samenwerking met Rob Tuijt en bestuur

literair-muzikale matinee's Herman Obermeijer en Harrie van Dijk

publiciteit: Rob Tuijt, Bert Rossing, Aad Wesseling en Harrie van Dijk.

Samenstelling Klankbordgroep

Harm van Ballegooijen, Jaap de Jonge, Willem van Leer, Bert Naarding, Roelof Offereins, Rob van der Ree, Zeno Roos, Lydia Verhey, Jos Visscher

Contact met Theaterwerk NL te Amsterdam:

- directeur Jos van Dijk
- theaternetwerkster Gerja Meima (Enschede)

Bijlage 2. WERKWIJZE BIJ PROGRAMMERING

Basis

1. artistieke programmering op werkvloer in samenwerking met artistieke leiding
2. bestuurlijke verantwoordelijkheid H. Obermeijer (artistiek) en J. Kloosterman (financieel)
3. vastgestelde productie wordt direct gemeld bij publiciteit: R. Tuijt; drie maanden vooruit
4. vergoeding reis- en andere onkosten (f 0,30 per km), maandelijksse declaratie.

Per activiteit

1. **jeugd-/gezinstheater**; werkgroep onder leiding van Stefan Hoven
 - a. HEK-producties: 2 à 3 per jaar
Kostenraming: indicatief max. f 4.000 voor regie, decor/requisieten, kostuums/grime, rechten, noodzakelijke onkostenvergoeding spelers
Aantal voorstellingen moet in principe nettokosten dekken
Attentiepunt: verbeterd inspelen op basisscholen in Aa en Hunze + regio
 - b. INKOOProducties: 6 à 8 per jaar
Kosten minimaal door recettes gedekt
2. **jongeren theater**; werkgroep onder leiding van Arwin Warners
Uitsluitend HEKproducties: 2 à 3 per jaar; vooralsnog één grote productie en een eenakter
Kostenraming: indicatief max. f 4.000; zie verder onder 1
Attentiepunt: koppeling met workshops en acteursstudio
3. **volwassenentheater**; onder leiding van artistieke leiding
Minimaal een winter- en een zomerproductie; zo mogelijk een derde tussentijds.
Kostenraming: indicatief max. f 10.000
Door recettes deze nettokosten terug te verdienen, zeker bij zomerproductie
Attentiepunt: koppeling aan workshops
In de planning: Brecht-cyclus vanaf 2002 met ook Drentse insteek
4. **circuittheaterproducties + andere aankoop**; werkgroep onder leiding van Rob Tuijt
Streven naar 8 voorstellingen, mits artistiek verantwoord
Onderhandelingsmarge tot f 1.000 per voorstelling
Latere restitutie van ongeveer de helft
Aankoop van producties uit Noord-Oost Nederland, onder andere van Theater te Water
5. **workshops / acteursstudio**; artistieke leiding + regisseur + bestuur
Kosteloos voor deelnemers/spelers in gekoppelde productie. Anders 20 à 25 % eigen bijdrage
In nieuwe seizoenen prioriteit; bij voorkeur in avond of op zaterdag
6. **“Het Hek geeft plek”**; gedelegeerd aan A. Wesseling binnen stichtingsdoelstellingen
Kassadiensten + risico liggen bij bezoekende toneelvereniging
Te voldoen aan de Stichting: f 300
Mede bedoeld om plaatselijke en regionale functie beter in te vullen
7. **literair-muzikale matinee's**; bestuursduo met medewerking van Ton Peters
Experiment voor nieuwe seizoenen: 4 à 5 keer per jaar op zondagmiddagen
Begroting: kostendekkend

In mei-juni dient de lengte van het nieuwe theaterprogramma vastgesteld te worden, bijvoorbeeld: van half september t/m eind mei (uitgezonderd de zomerproducties.) Overwogen dient:

- moet de theaterboerderij één dag per week gesloten zijn?
- welke ruimte heeft enerzijds de Stichting nodig voor theateractiviteiten, anderzijds de private cultuur-ondernemer?
- hoe kan de programmering ook kwantitatief verbeterd worden?

Bijlage 3. PUBLICITEIT

1. Verantwoordelijken

R. Tuijt met medewerking van B. Rossing, A. Wesseling, H. van Dijk (bestuursverantwoordelijke)
Financieel beheer: J. Kloosterman; maandelijkse indiening declaraties/kosten en dergelijke.

2. Publiciteitsproducten

- driemaandelijks programmablاد
- website www.hethekvandedam.nl
- persberichten, posters, flyers/handouts
- netwerkzaamheden, woordvoerdersactiviteiten en nota Hekwerk (bestuur)
- administratieve ondersteuning

3. Digitale centrum

R. Tuijt via e-mail tuijtrob@hotmail.com
B. Rossing via e-mail bertrossing@cs.com
H. van Dijk via e-mail h.l.m.van.dijk@12move.nl
V. van der Valk via e-mail veravandervalk@bigfoot.com

4. Programmablاد

Verantwoordelijke: H. van Dijk

Driemaandelijks; experimentele uitgave half maart 2001; vervolgens 15 juni, 15 september, 15 december
Kopij + foto's digitaal aan te leveren door H. van Dijk, in samenwerking met R. Tuijt

Opmaak: Erik Heythekker, Grafiplan, Rijksweg 12, 7985 NS Geeuwenbrug, tel. 0521 - 59 19 86; e-mail grafiplan@wxs.nl

Drukwerk + distributie: Alescon Grafisch, J.C. van Markenstraat 8, 9403 AS Assen, tel. 0592 - 37 89 25
Oplage: vooralsnog 1.000 stuks waarvan 600 als direct-mail.

5. Website

Verantwoordelijke: R. Tuijt

Karakteristiek: passief medium; vaste pagina + doorklikken naar:

- actueel HEK-programma in kortjes van ongeveer 100 woorden
- K&C-pagina, Nederlands amateurtoneel en relevant ander aanbod

6. Persberichten

Verantwoordelijken: B. Rossing en R. Tuijt/H. van Dijk

Opmaak: één A-4 in identieke basis lay-out

Distributie: per post en/of zelf bezorgen aan

- schrijvende pers: adressenbestand
- rtv: adressen via B. Rossing

Speciale attentie voor opname in Agenda: e-mail j.heemskerk@nnbt.nl

7. Flyers / handouts

Verantwoordelijken en opmaak/productie: B. Rossing en R. Tuijt/H. van Dijk

Distributie: via bibliobus, HEK-kassa en HEK-vrienden

Oplage: 50 à 100

8. Posters

Verantwoordelijken: B. Rossing en R. Tuijt/H. van Dijk

Opmaak/vermenigvuldiging: idem. Bij speciale HEK-producties professionele opmaker betrekken

Formaat: ongeveer 70% A3, rest groter (op HEK-raster)

Oplage: normaliter 50 stuks; zomer- en zeer speciale producties 75

Distributie: bibliobus, W. Krijgsman, vrienden van Het Hek

Stichting Theaterwerkplaats 't Hek

Financieel overzicht 2000

<u>Inkomsten</u>		<u>Uitgaven</u>	
Jongeren producties	2225,--	Portokosten	320,--
Jeugd producties	10965,--	Huur	25000,--
Zomerproducties	13260,--	Vergaderkosten	75,--
Topcircuit	3815,--	Public relations	6924,--
Alg.prod.	12349,--	Reiskosten	550,--
Susidies	15500,--	Kantoorbeh.	58,--
Donaties	5050,--	Alg.kosten	444,--
		Jongerenprod.	4507,--
		Jeugdprod.	9670,--
		Zomerprod.	11039,--
		Topcircuit	3684,--
Saldo verlies	12156,--	Eigenprod.	583,--
		Algemene prod.	12466,--
Totaal	75320,--		75320,--

23-04-2001

Provinciale staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van gedeputeerde staten van Drenthe van 5 september 2001, kenmerk 36/6.6/2001007676;

BESLUITEN:

in te stemmen met de structurele subsidie aan de Stichting Theaterwerkplaats Het Hek te Ekehaar van f 50.000,-/€ 22.689,01 per jaar met ingang van 2002.

Assen, 7 november 2001

Provinciale staten voornoemd,

, griffier

, voorzitter

id/as/coll ^{RE}